

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΛΟΝΔΙΝΟ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Λονδίνο, 20 Οκτωβρίου 2024

Εκτιμήσεις εν όψει του φθινοπωρινής αναθεώρησης του
προϋπολογισμού του ΗΒ
Άλλα αναμενόμενα μέτρα-Οικονομικό κλίμα/Αντιδράσεις

Η επικείμενη Φθινοπωρινή Δήλωση Προϋπολογισμού (Autumn Statement) του ΗΒ για το δημοσιονομικό έτος 2024/2025, η οποία πρόκειται να ανακοινωθεί στις 30 Οκτωβρίου τ.ε., αναμένεται να επικεντρωθεί στη λήψη μέτρων τόνωσης της οικονομικής ανάπτυξης, με ταυτόχρονη διατήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας και της εμπιστοσύνης των επενδυτών.

Η Υπουργός Οικονομικών, Rachel Reeves, έχει προεξαγγείλει τη λήψη μέτρων για την ενίσχυση των δημόσιων επενδύσεων και των κρατικών κεφαλαιουχικών δαπανών, στοχεύοντας στην τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης, με πιθανή περιορισμένη χαλάρωση των δημοσιονομικών κανόνων για να επιτραπεί η αύξηση του δανεισμού.

Στόχος της Υπουργού Οικονομικών είναι, ειδικότερα, η αναθεώρηση του ορισμού του κρατικού χρέους, ώστε να δημιουργήσει δημοσιονομικό περιθώριο για επιπλέον δαπάνες έως και 50 δισ. λίρες, χωρίς μεγάλες αυξήσεις στη φορολογία. Στο πλαίσιο αυτό, θα επιδιώξει την αύξηση των δημόσιων εσόδων μέσω στοχευμένων μόνο φορολογικών μεταρρυθμίσεων, χωρίς τη λήψη δραστικών μέτρων που θα μπορούσαν να αποσταθεροποιήσουν τις αγορές και να αποθαρρύνουν τις επενδύσεις (βλ. θητεία Liz Truss).

Ειδικότερα, οι προσδοκίες των οικονομικών αναλυτών επικεντρώνονται στα ακόλουθα δημοσιονομικά μέτρα:

- Πιθανές αλλαγές στη φορολόγηση των ιδιωτικών επενδύσεων, καθώς η κυβέρνηση επιδιώκει να αυξήσει τα έσοδα χωρίς να αποθαρρύνει τις επενδύσεις. Έμφαση δίδεται στη διατήρηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών, με την αποφυγή δραστικών φορολογικών αλλαγών που θα μπορούσαν να πλήξουν τη δυναμική της αγοράς.

- Μεταρρυθμίσεις στον φόρο κεφαλαιουχικών κερδών (CGT), συμπεριλαμβανομένου ενός πιθανού "διπλού φόρου," όπου τα περιουσιακά στοιχεία θα φορολογούνται πρώτα ως κεφαλαιακό κέρδος και μετά ως μέρος της κληρονομιάς.
- Επανεξέταση του φόρου κληρονομιάς (IHT), ώστε να περιλαμβάνει και τις συνταξιοδοτικές αποταμιεύσεις, αυξάνοντας σημαντικά τα έσοδα και παράλληλα ευθυγραμμίζοντας τη φορολογική μεταχείριση των διαφόρων τύπων περιουσιακών στοιχείων.
- Πιθανότητα οριζόντιας μείωσης του αφορολόγητου ποσού αναλήψεων από συνταξιοδοτικές αποταμιεύσεις. Η μείωση θα μεταβάλει τα υφιστάμενα όρια (μέχρι 25% αφορολόγητων αναλήψεων από συνταξιοδοτικά ταμεία), επηρεάζοντας τον μακροπρόθεσμο οικονομικό προγραμματισμό για τους συνταξιούχους.
- Ενιαίο ποσοστό φορολογικής απαλλαγής για τις συντάξεις, που θα κυμαίνεται μεταξύ 25% και 30%, το οποίο θα ωφελήσει τους φορολογούμενους στο βασικό συντελεστή φορολόγησης, μειώνοντας ωστόσο τα κίνητρα αποταμίευσης για συνταξιούχους με υψηλότερο συντελεστή φορολόγησης.
- Δεν αναμένεται να μειωθούν οι φορολογικές απαλλαγές για τους υψηλότερους συντελεστές συντάξεων, όπως είχε αρχικά προεξαγγελθεί, καθώς η κυβέρνηση επιδιώκει να διαφυλάξει τα συμφέροντα των καλύτερα αμειβόμενων δημοσίων υπαλλήλων, ενώ οι ανησυχίες για πιθανές φορολογικές αλλαγές έχουν ωθήσει ήδη ορισμένους συνταξιούχους να αποσύρουν πρόωρα τα χρήματα τους από τα συνταξιοδοτικά ταμεία.

Άλλα αναμενόμενα μέτρα

- Εξετάζονται μεταβολές στη μεταχείριση των μη φορολογικών κατοίκων ("non-doms"), ωστόσο εάν το μέτρο εκτιμηθεί ότι δεν θα αποδώσει τα αναμενόμενα οικονομικά οφέλη, η κυβέρνηση θα επικεντρωθεί σε άλλους τομείς, καθώς υπάρχουν ανησυχίες μαζικής εξόδου εκατομμυριούχων από το ΗΒ. Συγκεκριμένα, προβλέπεται μείωση του αριθμού των εκατομμυριούχων κατά 20% έως το 2028, με πολλούς εξ αυτών να εγκαθίστανται σε χώρες με ευνοϊκότερο φορολογικό περιβάλλον, όπως τα ΗΑΕ.
- Χρηματοπιστωτικός τομέας: Η β/Υπ.Οικονομικών έχει ανακοινώσει επικείμενες μεταρρυθμίσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βρετανικής κεφαλαιαγοράς, μέσω απλοποίησης των κανονισμών και υποστήριξης της καινοτομίας.
- Αγορά εργασίας: Η κυβέρνηση πρόκειται να εισαγάγει νέο νομοσχέδιο για τα δικαιώματα των εργαζομένων, το οποίο επικεντρώνεται στην ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων. Οι κύριες διατάξεις περιλαμβάνουν την απαγόρευση των «καταχρηστικών» συμβολαίων μηδενικών ωρών, την αύξηση του κατώτατου μισθού και την παροχή δικαιωμάτων από την πρώτη ημέρα εργασίας. Εντούτοις, υπάρχει ανησυχία ότι τα αυξημένα κόστη για τις επιχειρήσεις μπορεί να περιορίσουν τις ευκαιρίες απασχόλησης, ιδιαίτερα για τους νεότερους εργαζομένους και τις γυναίκες.

Οικονομικό κλίμα/αντιδράσεις

Μέσω των ανωτέρω μέτρων, η β/κυβέρνηση επιδιώκει να αυξήσει τον κρατικό δανεισμό για επενδύσεις σε υποδομές, διατηρώντας παράλληλα την εμπιστοσύνη των αγορών με την εφαρμογή «προστατευτικών δημοσιονομικών μέτρων». Ωστόσο, η στρατηγική της κυβέρνησης δέχεται κριτική ότι θα περιορίσει την οικονομική ανάπτυξη και θα αποθαρρύνει τις ιδιωτικές επενδύσεις, έχοντας μακροπρόθεσμα αρνητικές συνέπειες στην οικονομική ευημερία της χώρας.

Η οικονομική κατάσταση του ΗΒ χαρακτηρίζεται ήδη από υψηλό δημόσιο χρέος και πολλές φορολογικές πιέσεις, ενώ οι πρώτες πολιτικές αποφάσεις αναμένεται να αρχίσουν να αποδίδουν καρπούς μετά από αρκετά χρόνια. Σε αυτό το κλίμα, οι σχετικές δηλώσεις της Υπ.Οικονομικών προκάλεσαν ανησυχία στις αγορές και ιδιαίτερα σε επενδυτές ομολόγων, λόγω του κινδύνου περαιτέρω αύξησης του δημόσιου χρέους, με αρνητικές συνέπειες στην χρηματοοικονομική σταθερότητα. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία, καταγράφεται μείωση της εμπιστοσύνης τόσο στον επιχειρηματικό τομέα, όσο και στους καταναλωτές, οι οποίοι εκφράζουν ανησυχίες για την οικονομική προοπτική της χώρας.

Τέλος, η πρόθεση του Εργατικού Κόμματος να επιβάλει φορολογικές επιβαρύνσεις (ΦΠΑ) στα ιδιωτικά σχολεία (από 1/01/2025) έχει ήδη δημιουργήσει προβλήματα τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα εκπαίδευσης (ρεύμα μαθητών προς τα δημόσια σχολεία), με τις επιπτώσεις να επηρεάζουν αρνητικά την ποιότητα και την προσβασιμότητα της εκπαίδευσης (έλλειψη επαρκών υποδομών, εκπαιδευτικού προσωπικού κλπ).
